

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **HOŘOVICKÁ TEPLÁRENSKÁ, S.R.O.**, sídlem Pražská 346, Hořovice, zast. Mgr. Renatou Wachtlovou, advokátkou, se sídlem Pražská 346, Hořovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje,** se sídlem Zborovská 11, Praha 5, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Společenství vlastníků jednotek Hořovice 1223, sídlem U Remízku 1223/30, Hořovice, zast. JUDr. Františkem Hrudkou, advokátem, se sídlem Vodičkova 30, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2014, č. j. 037521/2014/KUSK, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 5. 2016, č. j. 45 A 26/2014 - 73,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni k rukám její zástupkyně Mgr. Renaty Wachtlové, advokátky, náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalobkyně jako provozovatelka systému zásobování tepelnou energií (dále jen „SZTE“) dodávala tepelnou energii do bytového domu č. p. 1223 na pozemku parc. č. 942/19 v k. ú. Velká Víska, obec Hořovice. Společenství vlastníků jednotek Hořovice 1223 (dále jen „stavebník“) doručilo dne 25. 4. 2012 Městskému úřadu v Hořovicích, oboru výstavby a životního prostředí (dále jen „stavební úřad“) oznámení stavby posouzené autorizovaným inspektorem. Na základě oznámeného certifikátu autorizovaného

inspektora č. id. C 002/042012 (dále jen „certifikát autorizovaného inspektora“) vzniklo stavebníkovi oprávnění provést změnu stavby „Vnitřní stavební úpravy – odpojení od dálkového zdroje vytápění a vytvoření nového zdroje, bytový dům, U Remízku 1223, 268 01 Hořovice“, na pozemku parc. č. 942/19 v k. ú. Velká Víska, obec Hořovice (dále jen „stavba“).

[2] Oznámení stavebního záměru stavebnímu úřadu autorizovaným architektem neobsahovalo souhlas žalobkyně. Žalobkyně měla za to, že autorizovaný inspektor pochybil, pokud ji nepovažoval za účastníka případného stavebního řízení a nevyžádal si její souhlas s oznamovaným stavebním záměrem. Měla za to, že certifikát autorizovaného inspektora nebyl vydán v souladu s právními předpisy. Z toho důvodu podala podle § 142 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“) návrh na určení, že právo realizovat stavbu nevzniklo.

[3] O tomto návrhu dne 11. 2. 2013 stavební úřad rozhodl tak, že právo realizovat stavbu nevzniklo. Žalovaný však uvedené rozhodnutí dne 22. 7. 2013 zrušil a vrátil věc stavebnímu úřadu k dalšímu řízení.

[4] Na to stavební úřad rozhodnutím ze dne 18. 10. 2013, č. j. MUHO/21802/2013, rozhodl, že stavebníkovi dnem oznámení certifikátu autorizovaného inspektora stavebnímu úřadu (tj. dnem 25. 4. 2012) vzniklo právo realizovat stavbu a že toto právo trvá. Zároveň byl rozhodnutím stavebního úřadu zamítnut návrh žalobkyně na zrušení práva realizovat stavbu. Proti citovanému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.

II.

[5] Žalobkyně se proti napadenému rozhodnutí bránila žalobou u Krajského soudu v Praze, který je zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nezákonné. Přisvědčil stěžejní námitce žalobkyně, podle níž certifikát autorizovaného inspektora nebyl vydán v souladu s právními předpisy. Žalobkyni by totiž v případném stavebním řízení svědčilo postavení účastníka řízení podle § 109 písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Účastenství žalobkyně vyplývá z jejího vlastnictví systému zásobování tepelnou energií, který je stavbou ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona. Ze správního spisu soud seznal, že stavba ve vlastnictví žalobkyně se nachází jak na pozemku, na kterém měla být provedena, tak na pozemku sousedním. S ohledem na tyto skutečnosti bylo nezbytné, aby součástí oznámení stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora byl také souhlas žalobkyně ve smyslu § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona. Jestliže autorizovaný inspektor žalobkyni nepovažoval za účastníka případného stavebního řízení a k oznámení stavebního záměru autorizovaný inspektor nepřipojil souhlas žalobkyně, byl certifikát vydán bez splnění zákonných předpokladů. Žalovaný měl proto k odvolání žalobkyně rozhodnutí stavebního úřadu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Neučinil-li tak, zatížil své rozhodnutí vadou nezákonnosti.

III.

[6] Rozsudek krajského soudu napadl žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní

řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a navrhl napadený rozsudek zrušit a vrátit věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatel uvedl, že žalobkyně v řízení o určení právního vztahu podle § 142 s. ř. uplatnila námitky v takovém rozsahu, v jakém by je mohla uplatnit v samotném stavebním řízení. Stavební úřad se se všemi námitkami vypořádal a dospěl k závěru, že nejsou důvodné. Žalobkyně by proto se svými námitkami nemohla uspět ani v rámci samotného stavebního řízení, bylo-li by vedeno; stavební záměr by proto byl tak jako tak povolen. Z tohoto důvodu se stavební úřad stejně jako žalovaný zachovali zdrženlivě a rozhodli ve prospěch platnosti certifikátu autorizovaného inspektora.

[8] Ve vztahu k chybějícímu souhlasu žalobkyně s oznamovaným stavebním záměrem ve smyslu § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona poukázal stěžovatel na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011 - 159. Podle něj žádný právní předpis nemůže ani nepřímo žádného odběratele nutit k trvalému odběru zboží (zde tepelné energie) od jednoho dodavatele. Stěžovatel současně poukázal na část odůvodnění citovaného rozsudku, podle nějž pokud se v domě nachází část zařízení a mělo či má dojít k jeho zabezpečení či odstranění, pak jde o soukromoprávní záležitost mezi žalobkyní a stavebníkem.

[9] Stěžovatel dále namítal, že žalobkyně neprokázala existenci práva odpovídajícího věcnému břemeni k bytovému domu, v němž měl být realizován stavební záměr. Z tohoto titulu jí proto nemůže svědčit postavení účastníka případného stavebního řízení ve smyslu § 109 písm. d) stavebního zákona.

[10] Postavení účastníka případného stavebního řízení žalobkyni podle stěžovatele nevyplývá ani z § 109 písm. e) a f) stavebního zákona, jelikož oznamovaná stavba nemůže mít žádný vliv na práva a povinnosti vlastníků sousedních nemovitostí a práva žalobkyně proto nejsou prováděním stavby dotčena. Podle stěžovatele nebudou práva žalobkyně dotčena ani tím, že při provádění stavby dojde k demontáži technického zařízení, jehož majitelkou je žalobkyně. Takové účastenství by mohlo vzniknout snad jen v případě, pokud by se na postavení žalobkyně vztahoval § 27 s. ř. upravující obecně podmínky účastenství ve správním řízení. Zmíněné ustanovení však není v projednávané věci použitelné. Ze všech shora uvedených důvodů měl stěžovatel za to, že doložení souhlasu žalobkyně s oznamovaným záměrem nebylo nezbytné.

[11] Stěžovatel nesouhlasil se závěrem krajského soudu, podle nějž v řízení o určení právního vztahu podle § 142 s. ř. nelze přihlížet k tomu, zda účastník nabyl práva v dobré víře. Podle stěžovatele se řízení podle § 142 s. ř. svojí povahou blíží řízení přezkumnému, jelikož směřuje proti výsledku zkráceného řízení (proti oznámenému certifikátu autorizovaného inspektora), který již vyvolal právní účinky. Oznámený certifikát autorizovaného inspektora totiž zakládá stavebníkovi stejná práva a povinnosti jako rozhodnutí vydané v rámci běžného stavebního řízení. Jestliže v řízení podle § 142 s. ř. je možné zasáhnout do existujících práv stejným způsobem, jako je tomu v přezkumném řízení, pak by takové řízení mělo být ovládáno zásadou ochrany práv nabytých v dobré víře stejně, jako je tomu v přezkumném řízení.

[12] Stěžovatel se neztotožnil s krajským soudem ani v tom, že neexistuje žádná lhůta k podání návrhu na určení právního vztahu. Takový výklad považuje za nevyvážený vzhledem k tomu, že obecně pro podání jiných (byť mimořádných) opravných prostředků zákon lhůty stanovuje (přezkumné řízení, obnova řízení). Stejně tak jsou správní orgány povinny v určitých zákonných lhůtách rozhodovat.

[13] Závěrem stěžovatel poukázal na skutečnost, že řízení podle § 142 s. ř. může vést ten, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv. Jelikož se žalobkyně mohla domáhat svých nároků vůči stavebníkovi vyplývajících ze smlouvy o dodávce tepelné energie v rámci civilního řízení bez ohledu na platnost či neplatnost certifikátu autorizovaného inspektora, nebylo nezbytné její vztah ke stavebníkovi řešit v rámci řízení o určení právního vztahu. Správní orgány proto postupovaly správně, pokud jejímu návrhu nevyhověly.

IV.

[14] Ve vyjádření ke kasační stížnosti se žalobkyně ztotožnila se závěry krajského soudu uvedenými v napadeném rozsudku a navrhla kasační stížnost zamítnout. Poukázala na stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 4. 3. 2009, č. j. 36919/0982, a stanovisko Ministerstva životního prostředí k „Připojování a odpojování od SZTE“, z nichž vyplývá, že vlastník centralizovaného zásobování teplem je odpojením systému přímo dotčen na svých právech a měl by být vždy účastníkem územního i stavebního řízení. Stavební úřad v rámci místního šetření zjistil, že technické zařízení ve vlastnictví žalobkyně je napojeno na rozvody umístěné v bytovém domě č. p. 1223. Odpojením rozvodů od topné soustavy žalobkyně při realizaci stavebního záměru tak jednoznačně dojde k dotčení jejích práv změnou této stavby. K aktivní legitimaci pro podání návrhu na určení právního vztahu odkázala žalobkyně na usnesení zvláštního senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2012, č. j. Konf 25/2012 - 9.

[15] Odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011 - 159, považovala žalobkyně za nepřípadný. Žalobkyně se v nyní projednávané věci brání postupu správních orgánů, které opakovaně zasahují do jejích práv tím, že ji nepovažují za účastníka případného stavebního řízení. Vedením tohoto řízení rozhodně nesleduje záměr přinutit stavebníka, aby od ní odebíral teplo. Má však zájem na tom, aby z rozhodování správních orgánů v obdobných věcech nevznikal nebezpečný precedent. Závěrem žalobkyně vyjádřila pochybnosti nad dobrou vírou stavebníka, o niž stěžovatel opřel napadené rozhodnutí.

V.

[16] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Stěžejní otázkou v projednávané věci je posouzení, zda žalobkyně měla být považována za účastníka případného stavebního řízení a zda oznámení certifikátu autorizovaného inspektora podané bez splnění zákonných předpokladů, nebylo-li k němu

přiloženo vyjádření žalobkyně, mělo za následek vznik oprávnění stavebníka provést stavbu.

[19] Nejvyšší správní soud předně poukazuje na skutečnost, že podle čl. II bodu 15. přechodných ustanovení zákona č. 350/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony účinného od 1. 1. 2013 *„[s]tavební úřad dokončí postupy, které nejsou správním řízením, k oznámení, ohlášení nebo žádosti podaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, podle dosavadních právních předpisů.“* S ohledem na skutečnost, že stavebník doručil stavebnímu úřadu oznámení stavby posouzené autorizovaným inspektorem dne 25. 4. 2012, je na projednávanou věc třeba aplikovat ustanovení stavebního zákona účinného do 31. 12. 2012. Krajský soud pochybil, pokud na projednávanou věc aplikoval stavební zákon v pozdějším znění. Tato vada však neměla vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

[20] Podle § 117 odst. 1 stavebního zákona účinného do 31. 12. 2012 *„[u]zavře-li stavebník s autorizovaným inspektorem smlouvu o provedení kontroly projektové dokumentace pro stavbu, kterou hodlá provést, může takovou stavbu pouze oznámit stavebnímu úřadu, jestliže byla opatřena souhlasná závazná stanoviska dotčených orgánů a vyjádření osob, které by byly účastníky stavebního řízení (§ 109), a nejde o stavbu, která je zvláštním právním předpisem, územně plánovací dokumentací nebo rozhodnutím orgánu územního plánování přímo označena jako nezpůsobilá pro zkrácené stavební řízení.“* Podle § 117 odst. 3 téhož zákona *„[a]utorizovaný inspektor certifikátem stvrzuje, že ověřil projektovou dokumentaci a připojené podklady z hledisek uvedených v § 111 odst. 1 a 2 a že navrhovaná stavba může být provedena. (...) K certifikátu připojí návrh plánu kontrolních prohlídek stavby, závazná stanoviska dotčených orgánů a vyjádření osob, které by byly účastníky stavebního řízení (§ 109).“*

[21] Krajský soud v napadeném rozsudku dovodil, že účastenství žalobkyně v případném stavebním řízení vyplývá z § 109 písm. e) stavebního zákona, podle nějž je účastníkem stavebního řízení *„vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno“*. Účastenství žalobkyně je podle krajského soudu odvozeno především z vlastnictví SZTE. Takový objekt je stavbou ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona, která se nachází jak na pozemku, na němž měl být realizován oznamovaný stavební záměr, tak na pozemku s ním sousedícím. Nejvyšší správní soud se s výše uvedenými závěry krajského soudu ztotožňuje.

[22] S ohledem na tyto skutečnosti bylo nezbytné, aby součástí oznámení stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora bylo také vyjádření žalobkyně ve smyslu § 117 odst. 3 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012. Vzhledem k tomu, že autorizovaný inspektor nepovažoval žalobkyni za účastníka případného stavebního řízení a vydal certifikát, aniž si opatřil její vyjádření (§ 117 odst. 1 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012), nebyl certifikát vydán v souladu se zákonem stanovenými předpoklady. Právo provést stavbu proto stavebníkovi nevzniklo, což měly správní orgány deklarovat v řízení o určení právního vztahu zahájeném na návrh žalobkyně. Jelikož stavební úřad v řízení o určení právního vztahu rozhodnutím ze dne 18. 10. 2013, č. j. MUHO/21802/2013, rozhodl tak, že stavebníkovi dnem oznámení certifikátu autorizovaného inspektora vzniklo právo realizovat stavbu a že toto právo trvá, bylo na

stěžovateli, aby takové rozhodnutí zrušil a věc vrátil stavebnímu úřadu k dalšímu řízení. Neučinil-li tak, zatížil napadené rozhodnutí vadou nezákonnosti. Krajský soud napadeného rozhodnutí pro tuto vadu správně zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

[23] Otázkou, zda může účastenství žalobkyně vyplývat také z jiného důvodu uvedeného v § 109 stavebního zákona (např. z práva odpovídajícího věcnému břemeni), se krajský soud nezabýval, jelikož to vzhledem ke shora uvedenému považoval za nadbytečné. Námitka stěžovatele, podle níž žalobkyně neprokázala existenci práva odpovídajícího věcnému břemeni, které by založilo její účastenství v případném stavebním řízení [§ 109 písm. d) stavebního zákona], se proto zcela míjí s podstatou rozhodovacích důvodů krajského soudu a je nedůvodná. Krajský soud nepochybil, dovodil-li postavení žalobkyně jako účastníka případného stavebního řízení podle § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona.

[24] Stěžovatel dále namítal, že účastenství žalobkyně nemůže vyplývat ani z § 109 písm. e) stavebního zákona, jelikož žalobkyně nebyla přímo dotčena na právech. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že možnost přímého dotčení žalobkyně na jejích právech spatřuje v tom, že stavebníkem zamýšlená stavba zasáhne do rozvodů, na které je napojena SZTE, jejímž vlastníkem je žalobkyně. Je zcela nepochybné, že žalobkyně jako provozovatelka SZTE měla být informována o tom, jakým způsobem dojde k odpojení jejího zařízení a osazení ocelových rozvodů v jejím vlastnictví přírubovými zátkami, neboť tato skutečnost může ovlivnit, respektive při chybném postupu i ohrozit fungování celé SZTE. Je-li patrné, že by určitá osoba mohla být stavebním záměrem přímo dotčena na svých právech ve smyslu § 109 písm. e) stavebního zákona, je nezbytné, aby bylo opatřeno její vyjádření podle § 117 odst. 1 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012 (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2014, č. j. 7 As 162/2014 - 34). Výše uvedená námitka chybějícího přímého dotčení na právech žalobkyně je proto také nedůvodná.

[25] Z tohoto pohledu nemůže stěžovatel uspět ani s argumentací, podle níž žalobkyně tak jako tak uplatnila v řízení o určení právního vztahu veškeré námitky, které by jinak mohla uplatnit v případném stavebním řízení, tudíž nebyla zkrácena na svých právech. Zcela nepodstatné je i to, že stěžovatel tyto námitky považoval za nedůvodné a že by s nimi žalobkyně podle jeho názoru nemohla být úspěšná ani v případném stavebním řízení. Za zásadní Nejvyšší správní soud považuje skutečnost, že certifikát autorizovaného inspektora byl vydán bez jakékoli účasti žalobkyně, ačkoli její vyjádření bylo s ohledem na výše uvedené postavení účastníka případného stavebního řízení nezbytným předpokladem pro jeho vydání (§ 117 odst. 1 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012). Vadu certifikátu autorizovaného inspektora spočívající v absenci vyjádření žalobkyně k oznamovanému stavebnímu záměru nelze zhojit jen tím, že správní orgány vypořádají námitky jí uplatněné v řízení o určení právního vztahu, v němž se žalobkyně proti certifikátu autorizovaného inspektora brání, nebylo-li s ní jednáno v souvislosti s oznámením certifikátu autorizovaného inspektora jako s účastnicí případného stavebního řízení ve smyslu § 117 odst. 1 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012 a nebylo-li jí v důsledku toho umožněno v souvislosti s oznámením certifikátu řádně hájit a uplatňovat její práva.

[26] Stěžovatel měl za to, že řízení o určení právního vztahu (§ 142 s. ř.) se svojí povahou blíží přezkumnému řízení. Jelikož se v přezkumném řízení uplatní hledisko ochrany práv nabytých v dobré víře (§ 94 odst. 4 s. ř.), domníval se, že lze totéž hledisko analogicky vztáhnout i na řízení o určení právního vztahu. Takovou úvahu považuje Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem za nesprávnou. Ustanovení § 142 s. ř., které upravuje řízení o určení právního vztahu, hledisko ochrany práv nabytých v dobré víře nezná. Jestliže by zákonodárce měl v úmyslu připustit analogickou aplikaci § 94 odst. 4 s. ř. v řízení o určení právního vztahu, pak by tento úmysl v právní úpravě vyjádřil. Stejně tak nelze připustit, aby stěžovatel analogicky dovozoval existenci lhůty k podání návrhu (žádosti) o určení právního vztahu, pokud zákon takovou lhůtu nestanoví. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že větší časový prostor pro přezkum v řízení podle § 142 s. ř. je v případě certifikátu autorizovaného inspektora ospravedlněn právě tím, že pořizování certifikátu se děje takřka bez ingerence správních orgánů. O to náležitěji je třeba chránit ty případné účastníky, kteří by mohli být na svých právech zkráceni vydáním certifikátu autorizovaného inspektora bez toho, aby k tomu byly splněny zákonné předpoklady. Tento prostor nelze zužovat účelovým výkladem zákona, jaký provedl stěžovatel.

[27] Nejvyšší správní soud se dále zabýval poukazem stěžovatele na rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011 - 159. Dospěl přitom k závěru, že poukaz případný není. Pasáže použité stěžovatelem v kasační stížnosti jsou pouze účelově vytržené části odůvodnění citovaného rozsudku. V tam projednávané věci se přitom jednalo o skutkově zcela odlišný případ týkající se řízení o dodatečném povolení stavby, jehož účastníkem byla po celou dobu i stěžovatelka (dodavatelka tepelné energie), která v průběhu řízení mohla vznášet námitky. Předmětem byla otázka zákonnosti rozhodnutí o dodatečném povolení stavby. Pokud se v daném rozsudku kasační soud vyjadřoval k otázce zabezpečení či odstranění částí SZTE ve vlastnictví stěžovatelky, pak se tato část odůvodnění vztahovala k samotné realizaci pravomocného rozhodnutí o dodatečném povolení stavby, která má pochopitelně přesah do soukromoprávní sféry obou subjektů, neboť ve smyslu § 77 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), náklady spojené s provedením stavebních změn rozvodného tepelného zařízení nese ten, kdo změnu stavby iniciuje. Úvahy o soukromoprávních dopadech rozhodnutí o dodatečném povolení stavby však nejsou použitelné v nyní souzené věci, v níž je posuzována otázka samotného účastenství žalobkyně v případném stavebním řízení ve smyslu § 117 odst. 1 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012.

[28] Kasační soud nesouhlasí ani s tvrzením, že vzhledem k závěrům obsaženým rozsudku č. j. 9 As 52/2011 - 159, nejsou splněny podmínky (požadavek nezbytnosti) pro vedení řízení o určení právního vztahu ve smyslu § 142 s. ř., jelikož se žalobkyně může domáhat svých nároků plynoucích z odstranění či zabezpečení části jejího zařízení v civilním řízení.

[29] Stěžovatel ve svých námitkách opakovaně směšuje veřejnoprávní a soukromoprávní pohled na řešenou problematiku. Změna způsobu vytápění je povolována ve stavebním řízení upraveném předpisy práva veřejného, které není nijak vázáno na soukromoprávní vztah mezi odběratelem (zde stavebníkem) a dodavatelem tepelné energie (zde žalobkyně)

založený smlouvou o dodávkách tepelné energie. Při splnění zákonných předpokladů správní orgán ve stavebním řízení změnu stavby povolí, případně může být tento povolovací proces nahrazen některým ze zjednodušujících postupů, mezi něž patří i oznámení stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora, jako tomu bylo v nyní projednávané věci.

[30] Předmětem nynějšího řízení bylo posouzení platnosti oznámeného certifikátu autorizovaného inspektora, resp. dodržení zákonem stanovených podmínek pro jeho vydání. Podle § 142 s. ř. *„[s]právní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo.“* Žalobkyně tvrdila, že byla zkrácena na svých právech tím, že s ní nebylo jednáno jako s účastníkem případného stavebního řízení, ačkoli k tomu byly splněny podmínky. Certifikát autorizovaného inspektora postrádající její vyjádření proto nemohl založit stavebníkovi právo provést stavbu. Takovému zásahu do procesních práv se však žalobkyně nemůže bránit jiným způsobem, než v řízení o určení právního vztahu (viz usnesení zvláštního senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2012, č. j. Konf 25/2012 - 9), čímž je naplněna podmínka „nezbytnosti“ rozhodnutí v řízení o určení právního vztahu. Jedná se o nezbytnost uplatnění práv, o něž byla žalobkyně zkrácena v procesu oznamování certifikátu autorizovaného inspektora, nikoli však o uplatnění práv plynoucích ze soukromoprávního vztahu mezi ní a stavebníkem, jak se mylně domnívá stěžovatel. Možnost ochrany práv podle § 142 s. ř. nemůže být vyloučena s tím, že právní řád poskytuje dotčenému subjektu i soukromoprávní prostředky ochrany. Aktivní legitimaci žalobkyně k podání návrhu na určení právního vztahu ostatně dovodil již krajský soud a ani žalovaný ji v napadeném rozhodnutí nezpochybnil. Shodný názor zastává i Nejvyšší správní soud.

VI.

[31] Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

[32] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů řízení.

[33] Žalobkyně byla v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátkou Mgr. Renatou Wachtlovou. Náklady řízení o kasační stížnosti v jejím případě sestávají z mimosmluvní odměny zástupce za jeden úkon právní služby spočívající v podání vyjádření ke kasační stížnosti podle § 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. k) a odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a to ve výši 3.100 Kč. Součástí nákladů řízení je i náhrada hotových výdajů s tímto úkonem souvisejících v částce 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Náklady právního zastoupení tedy celkem činí 3.400 Kč. Tuto částku zvýšil Nejvyšší správní soud podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 714 Kč odpovídající 21% dani z přidané hodnoty, kterou je zástupkyně žalobkyně jako její plátkyně povinna odvést. Celková výše nákladů řízení o kasační stížnosti činí 4.114 Kč.

Stěžovatel je povinen tyto náklady nahradit žalobkyni k rukám její zástupkyně ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[34] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. V projednávané věci Nejvyšší správní soud neuložil osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost a osoba zúčastněná na řízení také žádnou náhradu nákladů řízení nepožadovala. Osobě zúčastněné na řízení proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2017

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu